

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Potřebnost školního sociálního pracovníka v současném školství
Autor práce: Mgr. Hajnová Jitka
Obor studia: Sociální a charitativní práce
Posudek vypracoval: Mgr. Magdalena Ehrlichová
Datum: 15. 5. 2019

Obsahová stránka práce:

Bakalářská práce si klade za cíl ukázat na potřebnost role školního sociálního pracovníka, spolu se zakotvením jeho pozice v legislativě. Za tímto účelem autorka nejprve poněkud chaoticky představuje problematické oblasti v současné společnosti a dále se obsáhle věnuje popisu kompetencí pedagogických pracovníků v roli třídního učitele, metodika prevence, poradce a následně pozici školního psychologa na základní škole. V závěru své práce autorka bez výrazných hloubkových analýz předkládá důvody pro potřebu zakotvení školní sociální práce. K tomuto stručnému představení práce podrobněji:

První kapitola má poměrně široký myšlenkový i obsahový záběr. Podkapitoly 1.1 – 1.3, charakterizující současnou dobu, jsou kompilací myšlenek jednotlivých autorů, zejména v podkapitole 1.1, bez viditelné návaznosti.

Poměrně široká podkapitola 1.4 *Projevy novodobých společenských struktur v současném školství* se zaměřuje na roli pedagogických pracovníků školy: sedm stran je věnováno kompetencím třídního učitele, poté bez zřetelného oddělení přichází část věnovaná specifickým poruchám chování a učení a poté autorka opět poměrně rozsáhle pokračuje v představování kompetencí výchovného poradce, sociálního pedagoga, metodika prevence, školního psychologa, kariérového poradce, asistenta pedagoga, osobního a školního asistenta. Nabízí se otázka „proč“? Z jakého důvodu je tato část tak rozsáhlá (cca 23 stran) vůči celkovému rozsahu práce, když nosnému tématu „vymezení role školního sociálního pracovníka“ autorka de facto věnuje přibližně tři strany celé práce? Druhá otázka směřuje k obsahu této kapitoly, a to konkrétně: Proč je tolik prostoru věnováno informacím o kompetencích třídního učitele, když se autorka tomuto tématu věnuje ve své práci pouze okrajově? Navíc přehledy kompetencí pedagogů na vymezených pozicích jsou opravdu pouze výčtem bez jakéhokoliv dalšího vlastního rozpracování, často i bez uvedení zdrojů. V této části se objevují také další obsahové nedostatky: úvodní věta kapitoly 1.4.6 hovoří o metodikovi prevence v pedagogicko-psychologické poradně, práce je však směřována k prostředí školy; kapitola 1.4.7 (školní psycholog) se poměrně rozsáhle věnuje tématu kariérového poradenství, ale přitom roli kariérového poradce je věnována následující kapitola.

Druhá kapitola práce se věnuje tématu školní sociální práce. Úvod této kapitoly je opět pouhou kompilací několika definic sociální práce, bez viditelného propojení. Představení školní sociální práce je opět poměrně mělké. Naprosto bez souvislosti je na závěr druhé kapitoly zařazena kapitola se stejným názvem jako kapitola 1.4 *Projevy novodobých společenských struktur v současném školství*, věnující se oblasti výchovného poradenství.

Třetí kapitola chce představit argumenty pro legislativní zakotvení pozice školního sociálního pracovníka. Je škoda, že autorka do této části nezařazuje podněty z předchozích kapitol, že se uchyluje k pouhému konstatování, že místo školního sociálního pracovníka „v oblasti kvalitního

poradenství“ nemůžou nahradit ostatní pedagogové, metodici prevence či psychologové školy. Určitě by bylo užitečné vyhodnotit přínos těchto pozic a promyslet i příp. částečnou zastupitelnost sociálního pracovníka a zejména oblasti možné spolupráce. Závěr úvodu třetí kapitoly a následující podkapitola 3.1 předkládají informace o počtu žáků se specifickými poruchami učení a chování – není zde zcela zřejmé proč pouze tato skupina, když cílovou skupinou školního sociálního pracovníka mohou být i další studenti, kteří do této cílové skupiny nemusí patřit.

Závěr kapitoly 3.2 s příkladem z vlastní praxe, obsahuje z neznámého důvodu část o legislativním ukotvení pozice sociálního pedagoga.

V práci jsou přílohy, na které autorka minimálně odkazuje. V práci chybí seznam zkratk a též jejich vysvětlení v textu není vždy důsledné.

Co se týká naplnění cíle práce, pak je diskutabilní, zda jej autorka zvoleným postupem dosáhla.

V seznamu literatury lze nalézt adekvátní odborné zdroje, ale též pro odbornou práci zdroje nerelevantní (např. www.wikipedia, časopis Květy).

Formální a jazyková úroveň práce:

Práce obsahuje cca 65 stran textu včetně příloh.

Členění práce na kapitoly a podkapitoly ne vždy odpovídá obsahu jejich zaměření. Odkazy na literaturu jsou často formálně nesprávně uvedené. Problém vidím také v tom, že na více stranách autorka necituje vůbec (str. 14-20, 25-27, 29-30), i když je zřejmé, že nejde o její vlastní myšlenky. Stylistická i jazyková úroveň práce vykazuje rezervy.

Své postřehy k této práci bych shrnula asi takto: Jedná se o práci se zajímavým a aktuálním tématem, která (místy nestrukturovaně) předkládá jednotlivé aspekty problematiky a jejíž výsledná argumentace minimálně odkazuje na předchozí obsah práce. Dá se říci, že zpracování je ovlivněno spíše mnoholetými pedagogickými zkušenostmi autorky (viz abstrakt), ale daleko méně hlubším promyšlením a konceptualizací získaných odborných poznatků.

Bakalářskou práci navrhuji vrátit autorce k přepracování.

Mgr. Magdalena Ehrlichová